

Тематичний напрям № 6

• Вища освіта

УДК 378:63

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МОЛОДІ В АГРАРНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ

Літвінчук Світлана Борисівна,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри методики професійного навчання,

Миколаївський національний аграрний університет

Глибокі зміни, що відбуваються в даний час у світі, криза освітніх систем потребують суттєвих змін у парадигмі освіти, у принципах організації, змісту, формах і методах навчально-виховного процесу. У зв'язку з цим особливої актуальності набувають аспекти професійної підготовки молоді в аграрних закладах освіти, які поєднують професіоналізм із сучасним баченням вирішення суспільних проблем.

Зазначимо, що в галузі виробництва особливе місце займає сільське господарство, яке є основою життєдіяльності людей. Вирішення складних проблем соціального, екологічного і економічного характеру практично неможливе без цілеспрямованої творчої діяльності всіх фахівців аграрного виробництва, а особливо інженерів-механіків. Адже сучасне сільськогосподарське виробництво базується на механізованих технологіях, його ефективність значною мірою залежить від технічної забезпеченості та рівня використання технічного потенціалу господарств.

Проте можливості ефективної і творчої діяльності спеціалістів аграрного виробництва поки що не реалізуються належним чином. Цілі виробничої діяльності зружені переважно до комплектування та забезпечення працездатності машинно-тракторного парку господарств. Основний час у структурі діяльності припадає на розв'язання поточних виробничих завдань, а функції перспективного розвитку механізованого виробництва займають лише незначну частку часу. Це негативно позначається як на ефективності та культурі виробництва, так і на престижності професії молодих людей в умовах викликів сьогодення.

Розвиток ринкової економіки, наростання екологічної напруженості, дефіцит багатьох видів ресурсів виробництва вимагають різкого підвищення

частки інтелектуальних функцій у виробничій технічній діяльності [1]. Потрібно забезпечити системну єдність техніки, технології та природного середовища, знизити негативні наслідки машинних технологій, цілеспрямовано впроваджувати ресурсощадні екологічно безпечні механізовані процеси.

Для розв'язання цих завдань необхідно у процесі професійної підготовки молоді формувати новий рівень технічного мислення, який відповідав би складності проблем, що стоять перед аграрним виробництвом і передбачаються в майбутньому. Молодь, готуючись до роботи в державних, акціонерних, колективних, фермерських господарствах агропромислового комплексу України, повинен володіти сучасними методами аналізу виробничих ситуацій і систем, уміти обґрунтовувати ефективність прийнятих рішень, володіти ґрунтовними теоретичними і практичними знаннями, вміннями, прийомами і методами впровадження передових технологій сільськогосподарського виробництва тощо. Таким чином, «практика поглибленого розподілу праці в сільському господарстві і відповідна їй система підготовки вузькоспеціалізованих працівників себе вичерпала» [2].

Дані, отримані у процесі аналізу сільськогосподарського виробництва, дають можливість для прогнозування нового виду виробничої діяльності і розробки суті професії, яка повинна відображати умови, якісні зміни в технічній, економічній, соціальній сферах виробничої діяльності і бути першоджерелом для відбору, наукового обґрунтування змісту професійної підготовки молоді для аграрного сектору України в умовах економічних викликів.

Суперечності між сучасними вимогами до організації та вдосконалення професійної підготовки і тим, як цей процес здійснюється в аграрних закладах освіти, недостатня теоретико-методична розробленість цієї проблеми обумовили її актуальність.

У сучасних умовах сільськогосподарського виробництва, розширення сфери застосування продуктивної і творчої діяльності особливо враховується роль соціально-економічних, організаційних та інших факторів; у зв'язку з цим знання технічних наук набувають безпосередньо практичного значення у професійній підготовці молоді у вищих аграрних закладах освіти. Ці дисципліни спрямовані на «розробку вивчення загальних принципів, законів використання і методів побудови та функціонування технологічних систем на основі пізнаних властивостей і законів природи для задоволення суспільних потреб у підвищенні ефективності практичної діяльності людей» [3].

Результати проведеного нами теоретичного пошуку дали можливість дійти висновку, що підвищенню ефективності професійної підготовки молоді у

процесі вивчення технічних дисциплін в аграрних закладах освіти сприяє організація продуктивного навчання, яке відображається в активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Значущість продуктивної навчальної діяльності підсилюється включенням сучасних інноваційних технологій, які дають змогу викладачу об'єктивно використовувати специфічні ознаки технічних дисциплін [4]. Запровадження в навчальний процес раціонального комплексу різних видів пізнавальної діяльності сприяє просуванню студентів у напрямку зміни специфіки навчання дисциплінам, від репродуктивної - до продуктивної і далі - до творчої. Це призводить до ускладнення підготовки студентів і разом з тим допомагає піднести її до вищого рівня на досягнення мети професійного становлення молоді в аграрних закладах освіти в умовах викликів сьогодення.

Обґрунтовані результати нашого дослідження можуть знайти своє відображення в педагогічному процесі, а також при підготовці молоді у вищих аграрних закладах освіти в умовах викликів сьогодення.

Список використаних джерел:

1. Курепін В. М., Курепін Д. В. Державне управління у сфері цивільного захисту та безпеки життєдіяльності в умовах реформування місцевого самоврядування та децентралізації влади. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 94-100. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-16). URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7419>.
2. Лузан П. Г., Дьомін А.І., Рябець В.І. Формування активності студентів у навчанні. К. Вища школа, 2008.- 192 с.
3. Комаров В. Д. Специфика предмета техники. Наука. - К., 1999. - С. 28.
4. Ставский П. И. Соединение обучения с трудом как проблема педагогики // Школа и производство. - 1998. Вып. - 9. - с. 8 - 11.